

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIEMUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa

HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY

2. Czas powstania

1302 r.; XIX w.

3. Miejscowość

ZAJĄCZÓW

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

OBSZAR WSI

5. Przynależność administracyjna

Województwo dolnośląskie

Powiat trzebnicki

Gmina Oborniki Śląskie

6. Współrzędne geograficzne

51°14'18"N 16°56'24"E

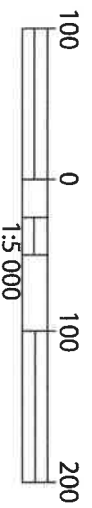
7. Użytkowanie obecne

MIESZKALNE, ROLNICZE

8. Stan zachowania

3

granicza historycznego układu ruralistycznego

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Nazwa wsi:

1302 r. Hasenow, 1795 r. Hasenau, do 1945 r. Haasenau

Historia wsi:

Pod koniec XII w. obszar należał do dominikanów wrocławskich. Jeszcze w połowie XVIII w. wieś stanowi niewielką osadę. W 1785 r. i 1795 r. właścicielem jest miasto Wrocław. Wśród wymienianych dóbr wylicza się karcznię, młyn wodny, 4 zagrody rzemieślnicze, 19 domów, zamieszkiwanych przez 93 osoby, w tym 8 zagrodników. Od 1818 r. właścicielem jest Kasa Miejska Sądu Ziemskiego we Wrocławiu. W 1845 r. majątek zwiększył się o cegielnię i gorzelnię, a wieś zamieszkuje 141 osób. Założenie folwarczne powstało po roku 1845 r. poza zabudową wiejską, po stronie zachodniej. Ograniczone koleją od zachodu i drogą wiejską od południa wskazuje na ukończenie budowy przed 1887 r., gdy ruszyła kolej. Zabudowania folwarczne stanowiły zwartą linię wokół prostokątnego majdanu. Na północ od gospodarstwa znajdowały się ogrody i wydzielony płotem obszar leśny. W 1891 r. majątek nabywa von Schuckmann, w skład którego wchodzi 100 ha ziemi, w tym 70 ha pól uprawnych, 25 ha łąk, 3 ha lasu, 2 ha powierzchni dworskiej. Na północnym zachodzie zlokalizowana jest cegielnia parowa. W 1902 r. w księgach za właścicieli wzmiankuje się Hermanna Probstta oraz miasto Wrocław. W 1917 r. majątek stanowi własność Felixa Cohna. Powierzchnia dóbr nie ulega zmianom. Prawdopodobnie od 1921 r. do czasów wojny właścicielem został Erich Preissler. Do 1937 r. powierzchnia nieznacznie zmalała, licząc łącznie 96 ha dóbr.

Stanowiska AZP:

Brak zlokalizowanych stanowisk na obszarze wsi.

Postulaty:

zachowanie i rewaloryzacja historycznego układu przestrzennego wsi, wskazanie sytuowania nowych obiektów szczytem lub kalenicą do osi drogi lub jako uzupełnienie zabudowy zagrodowej, wprowadzenie strefy ochrony ekspozycji w pobliżu zespołu pałacowego, w przypadku inwestycji na obszarze folwarku obowiązuje pierwszeństwo odbudowy i wprowadzanie zabudowy z uwzględnieniem historycznej linii zabudowy lub po obrysie budynków nieistniejących, wymóg stosowania tradycyjnych form, materiałów, dyspozycji elementów zewnętrznych na elewacjach itp., ochrona zieleni wysokiej na obszarze wsi oraz historycznej nawierzchni

Istniejące zagrożenia:

degradacja zespołu folwarcznego, degradacja obszaru parkowego, wprowadzanie współczesnej zabudowy nieuwzględniającej związków przestrzennych, tworzenie nowych linii zabudowy, gęsto rozmieszczonych na zatyłkach zagród historycznych, rozbiorka i przekształcanie obiektów historycznych, wykorzystywanie niezgodnych z tradycją form i materiałów przy remontach i przebudowach obiektów, wycinka zieleni historycznej

Źródła:

Wytyczne konserwatorskie do planu ogólnego zagospodarowania przetrzennego Gminy Oborniki Śląskie, praca pod kierownictwem arch. Katarzyny Hawrylak-Brzezowskiej, Wrocław, 1994 r.

B. Czechowicz, A. Dobrzyński. Inwentaryzacja krajoznawcza województwa wrocławskiego, Zeszyt 18

Miasto i Gmina Oborniki Śląskie, Wrocław 1994

Karta biała zespołu folwarcznego w Zajączkowie, autorstwa Katarzyny Maciejowskiej-Bujak, 1997

Zimmermann F. A., Beyträge zur Beschreibung von Schlesien. Brieg 1785, 12. Bd. S. 183

Knig J. G., Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuss. Provinz Schlesien, Breslau 1845

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

40

Październik 2022 r.

Wanda Wosniak